

Ekopolis už nie je futuristická extravagancia

Author: SF / Juraj Pokorný | Published: 28.08.2008

Základy najčistejšieho mesta planéty

„Nejde o módny výstrelok, ale o prežitie ľudstva,“ poznamenal slávny britský architekt Sir Norman Foster na margo svojho projektu Masdar. Termín, ktorým Arabi označujú prameň, tak nadobudol hneď ďalší význam: najdokonalejší projekt ekologického bývania súčasnosti opierajúci sa o najnovšie vedecké poznanie.

Pri napĺňaní svojej jedinečnej vízie vychádzal Foster z dvoch premís, ktoré nemohol obísť: mesto budúcnosti nesmie produkovať žiadne splodiny a musí byť energeticky sebestačné. Inými slovami to znamená maximálne zužitkovať ekologicky nezávadné prírodné zdroje. Do mozaiky splnenia týchto požiadaviek vhodne zapadne napríklad získavanie úžitkovej vody cez výkonné odsolovacie zariadenia, recyklácia odpadovej vody na polievanie vegetácie a jej následné využitie ako zdroj biopalív, chladnejší vlhký vzduch prúdiaci od mora, solárne prístrešky slúžiace ako tieň i zdroj slnečnej energie zároveň alebo vysoký múr ako protihluková stena a súčasne ochrana pred rozpálenou púšťou.

Masdar - prvý ekopolis na svete, ktorého základný kameň položili vo februári 2008, sa bude rozkladať na ploche 6 kilometrov štvorcových v púšti neďaleko Abu Dabi, hlavného mesta Spojených arabských emirátov. Po ukončení výstavby v roku 2018 by sa tu malo trvalo ubytovať takmer 48-tisíc ľudí. Neodmysliteľnou súčasťou najčistejšieho mesta planéty majú byť aj rozsiahle zelené zóny, ktoré mu dodajú nevšedný rozmer.

Ekodžungľa na rozhraní súše a mora

Ak sa povie, že Hong Kong patrí medzi najhustejšie osídlené zóny na zemeguli, myslí sa tým najmä jeho ekonomické srdce rozložené na rovnomennom ostrove. Štatistika nepustí: na jednom štvorcovom kilometri sa tam tlačí okolo 30-tisíc ľudí (v porovnaní s 94 vo Francúzsku a 20-tisíc v Paríži)! V jednej z dvoch autonómnych oblastí Číny s osobitným štatútom, ktorú vytvára dokopy 260 ostrovov a ostrovčekov na brehu Juhočínskeho mora, žije na ploche 1 092 km² neuveriteľných 7 018 636 obyvateľov. Tento zemepisný trpaslík sa však zapísal do povedomia sveta ako skutočný ekonomický tiger!

Celkový obraz krajiny tým, paradoxne, netrpí. Hongkonský Central Business District s mimoriadne členitým horizontálnym reliéfom sa tiahne medzi klukatými brehmi Rieky perál a zelenými pahorkami viditeľnými z najvyššieho vrchu Hong Kongu - Štítu Victoria (Victoria Peak). Túto fascinujúcu scenériu dotvárajú desiatky ocelovo-sklenených mrakodrapov, ktoré vďaka vertikálnej členitosti terénu vybudovali terasovitým spôsobom.

Urbanisti sa už dlhé roky pokúšajú nájsť východisko pre preľudnený Hong Kong. Belgický vizionársky architekt Vincent Callebaut neostal zadanej úlohe ani vlastnej povesti ekologicky cítiaceho človeka nič dlžný: tentoraz sa popasoval s problémom renaturalizácie ultramoderného mestského „mraveniska“ v Hong Kongu. Jeho projekt Mestskej džungle - Jungle Urbaine z roku 2007 ponúka riešenie vskutku originálne. Posúďte sami.

Vrátiť vôňu „Prístavu vôní“, skončiť s jeho znečisťovaním a natrvalo mu zabezpečiť kvalitné životné

prostredie. Prvá reakcia kritikov nebola príliš zhovievavá: totálne futuristická stavba, kde sa environmentálne kritériá spájajú s extravaganciou koncepcie! Víťaz konkurzu, ktorý vypísalo mesto Hong Kong, však neustrnul iba pri ekológii, ale pridal aj akýsi „bonus navyše“ - napríklad podmorskú operu, pešie promenády, cyklistické chodníky či oceánografické múzeá. Skrátka atrakcie umožňujúce skvalitnenie života jeho obyvateľov.

Nová štvrť supervežniakov na morskom pobreží sa lineárne rozvinie až do dĺžky 2,7 kilometra. Ich atraktivita nespočíva len vo výške či atypickej konštrukcii, ale aj v zelenom sfarbení, ktoré na rozdiel od svojich starších predchodcov získajú vďaka bujnej vegetácii. Nielenže dosiahnu absolútnu energetickú sebestačnosť, ale túto komoditu budú môcť dokonca predávať, keďže jej vyprodukujú viac ako samé spotrebujú. Obrovské veže teda budú fungovať ako živé stromy zabezpečujúce recykláciu atmosféry, čím sa stanú ozajstnými zelenými pľúcami Hong Kongu. Slovom - unikátny recept ako zväčšiť zoom teritória v mikrosвете a na pobreží Juhočínskeho mora vyčariť nielen zelený, ale na dôvažok aj „voňavý prístav“.

Hoci hongkongska mestská džungľa nebude držiteľom titulu prvého ekopolisu na svete, Callebautova koncepcia zašla v myšlienke ešte ďalej: snúbi sa s predstavou o symbióze mora a súše, na rozhraní ktorých vyrastú ultramoderné rekreačno-obytné „bunky“ zapustené pilótmí do morského dna a navzájom prepojené otvorenými zelenými zónami či kaskádovitými terasami. Breh sa tak čiastočne vysunie do mora a dialóg ľudí s vodou naberie novú dimenziu - vzniknú tu kúpaliská, maríny, jazierka, záhrady, parky, ale aj kilometre prítlačlivých pobrežných promenád a cyklotrás pozdĺž novovytvorených lagún.

Obrázky:

1-2 - Foster and Partner

3-6 - Vincent Callebaut Architectures

28.08.2008 17:55, SF / Juraj Pokorný